Пролетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ГІДРА-МЭТЭОРОЛЁГІЧНЫ КАМІТЭТ

пры НКЗ БССР

ДЭКАДНЫ БЮЛЕТЭНЬ ГІДРА-МЭТІНСТЫТУТУ

Адрас рэдакцыі: Менск, Шырокая 28. Гідра-мэтэоролёгічны Інстытут. Тэл. 17-93

№ 7 (121) | 1—10 сакавіка | 1933 г.

ЗЬМЕСТ

СЫНОПТЫЧНЫ АГЛЯД

У першы дзень дэкады амаль усю эўропейскую тэрыторыю Саюзу займае антыцыклён, які складаюць контынэнтальна арктычныя масы паветра. Сумежныя з імі контынэнтальна полярныя масы знаходзяцца ў паўднёва-заходніх і паўночна-заходніх частках Саюзу, а таксама на абшарах Заходняй Эўропы.

Як першыя, так і другія з паказаных мас наогул рушацца к усходу.

Нарэшце ўжо к сярэдзіне дэкады эўропейская частка Саюзу аказваецца занятай амаль выключна контынэнтальна полярнымі масамі, у якіх адбываецца процэс антыцыклёногэнеза.

На тэрыторыі БССР гэтая зьмена паветраных мас адбываецца на працягу 2-га і 3-га ліку і выяўляецца зьменай значных маразоў на слабыя з павялічэньнем воблачнасьці пры невялікіх фронтальных ападках.

У Заходнюю Эўропу ў гэты час пранікае тропічнае паветра складаючы цёплы сэктар цыклёну; аднак тропічныя масы хутка выціскаюцца тылавымі марскімі полярнымі масамі, так што тропічнае паветра ў выглядзе невялікага сэктара дасягае толькі паўднёва-заходніх частак Саюзу.

Блізкасьць цёплага фронту адбіваецца ў нашай краіне выпадзеньнем ападкаў, што пры ўзмацненьні вятроў набывае характар мяцеліц.

Табліца вынікаў мэтэоролёгічных наз

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Тэмпэратура паветра 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	—	Сярэдняя	Нормальн.	Максым.	Мінімальн.	Чысло... калі на... мін	Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %
I Паўночны (Вазёрны)	2	Дрыса	—10	—4	—6	—9	—9	—9	—10	—21	—11	—12	—	—10	—	—4	—30	8	80
	3	Полацак [1]	—11	—5	—6	—8	—10	—10	—8	—13	—12	—10	—	—10	—4	—3	—27	8	66
	68	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	84	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	Нова-Каралёва [2]	—14	—7	—7	—9	—10	—8	—9	—19	—12	—11	—	—10	—5	—4	—22	1	62
II Пераходны (Вадападзельны)	8	Лепель	—11	—5	—5	—7	—8	—7	—10	—19	—7	—8	—	—9	—	—4	—22	7	94
	15	Сянно	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	75	Плешчаніцы [3]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	70	Бобр [4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	13	Барысаў [4]	—13	—4	—6	—7	—7	—6	—7	—16	—12	—7	—	—8	—4	0	—25	8	65
	16	Менск [5]	—12	—4	—5	—7	—6	—5	—6	—15	—10	—6	—	—8	—4	—1	—24	8	71
	93	Бярэзіна [6]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	23	Мар'іна-Горка [7]	—14	—4	—5	—7	—6	—4	—8	—13	—10	—6	—	—8	—3	—2	—	—	74
	25	Асіпавічы [8]	—14	—5	—5	—8	—6	—4	—6	—13	—11	—6	—	—7	—3	0	—24	1	76
	10	Ворша	—16	—6	—5	—8	—10	—9	—9	—17	—14	—8	—	—10	—4	—2	—26	9	66
	19	Горкі [1]	—20	—7	—7	—8	—11	—8	—10	—17	—14	—9	—	—11	—5	—4	—26	9	74
III Цэнтральны (Раўніны)	89	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	28	Слуцак [9]	—13	—5	—6	—7	—6	—3	—5	—13	—9	—5	—	—7	—	5(?)	—22	8	—
	119	Ратміравічы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	30	Мар.-Соскы [7]	—17	—5	—6	—7	—5	—3	—4	—12	—9	—5	—	—7	—3	—1	—26	1	65
	21	Магілеў	—18	—7	—6	—8	—8	—8	—9	—16	—13	—8	—	—10	—4	—2	—26	1	70
	73	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Чэрыкаў [10]	—18	—9	—6	—8	—8	—8	—9	—17	—14	—8	—	—10	—4	—4	—25	1	—
	71	Касьцюковічы [11]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	31	Турск [11]	—18	—8	—7	—8	—6	—6	—8	—15	—14	—7	—	—10	—4	—4	—24	1	73
	32	Жлобін [5]	—17	—9	—7	—8	—6	—5	—7	—15	—12	—6	—	—9	—3	—3	—23	1	75
IV Паўднёвы (Нізіны)	33	Жыткавічы [12]	—15	—6	—7	—6	—5	—2	—3	—12	—8	—4	—	—7	—2	0	—26	1	71
	37	Калінкавічы [13]	—18	—8	—9	—8	—4	—3	—4	—13	—11	—5	—	—9	—2	—1	—23	2	73
	39	Лельчыцы	—14	—8	—8	—6	—4	—1	—3	—10	—8	—4	—	—6	—	0	—26	2	—
	85	Чачэрск [5]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	83	Барба [14]	—13	—13	—7	—8	—7	—6	—8	—14	—11	—7	—	—9	—	—3	—27	9	—
	38	Гомель [15]	—15	—13	—10	—9	—6	—6	—7	—14	—12	—7	—	—10	—4	—3	—21	9	92
	34	Васілевічы [16]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—9	—3	—2	—25	9	69
	40	Людвінава [7]	—13	—12	—11	—8	—3	—3	—5	—14	—12	—5	—	—9	—2	—1	—27	9	71
	242	Красілаўка	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

УВАГІ: [1] мяцель (6), туман (7); [2] мяцель (6, 7); [3] туман (7, 10); [4] мяцель (6); [5] мяцель (4); [6]
[11] мяцель (4, 6); [12] туман (6), мяцель (4); [13] мяцель (4, 10), туман (6, 7); [14] мяцель (2); [15]

...ых назіраньняў за 1—10 сакавіка 1933 г.

Адносная вільготн. паветра за 13 г. у %	Тэмпэратура паверхні глебы			Ападкі ў мм												Сьнегавы насьці...		
	Максым.	Мінімальн.	Чысло, калі на гл. мін.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	—	Сума	Вышыня ў см.	Шчыльнасьць	Характарысты... сьнегавог... насьцілу
80	—	—	—	0.3	..	..	..	..	9.0	..	..	..	..	—	9.3	24	0.25	роўнамерны
66	—	—	—	0.1	..	..	..	..	12.0	..	..	..	..	—	12.1	31	0.23	"
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	..	..	..	..	..	7.0	..	..	..	..	—	7.0	36	—	роўнамерны
62	4	—26	1	..	..	..	..	..	6.0	..	..	..	..	—	6.0	49	0.26	сумёты
94	—	—	—	..	..	..	0.2	..	9.0	3.0	..	..	0.4	—	12.6	14	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	..	..	0.3	..	..	8.0	..	..	1.0	..	—	9.3	27	—	роўнамерны
—	—	—	—	..	..	0.6	0.2	..	6.0	..	0.6	1.0	0.3	—	8.7	40	—	"
65	—	—	—	0.1	..	1.0	0.1	..	7.0	..	..	3.0	0.1	—	11.3	80	0.19	"
71	1	—26	8	0.1	..	..	..	..	6.0	0.1	..	1.0	0.6	—	7.8	33	0.18	"
—	—	—	—	..	0.1	0.6	..	0.5	8.0	..	..	2.0	0.2	—	11.4	32	—	"
74	—	—	—	..	..	1.0	..	3.0	3.0	..	..	2.0	..	—	9.0	34	—	"
76	—	—	—	..	..	3.0	3.0	..	4.0	..	..	3.0	0.2	—	13.2	35	0.19	"
66	—	—38	8	0.1	..	0.1	0.1	..	6.0	0.2	..	0.2	..	—	6.7	31	0.26	"
74	1	—32	9	0.1	0.1	..	0.1	..	7.0	..	..	0.1	0.1	—	7.5	25	0.22	сумёты
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	..	..	2.0	2.0	..	3.0	..	..	..	0.1	—	7.1	14	—	роўнамерны
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65	—	—	—	..	..	2.0	2.0	..	2.0	..	..	2.0	0.1	—	8.1	20	—	роўнамерны
70	—	—	—	0.1	..	0.1	0.5	..	11.0	..	..	1.0	..	—	12.7	38	0.20	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	0.1	0.1	0.1	0.3	..	7.0	0.1	..	..	0.1	—	7.8	37	—	роўнамерны
—	—	—	—	0.1	0.1	..	0.5	0.1	6.0	0.2	0.1	0.1	0.1	—	7.3	35	—	"
73	3	—	—	..	..	0.3	0.4	..	4.0	..	..	0.1	0.1	—	4.9	38	0.22	сумёты
75	—	—	—	..	0.1	0.6	1.0	..	3.0	..	..	..	1.0	—	5.7	35	—	роўнамерны
71	—	—	—	0.1	..	1.0	3.0	1.0	0.5	..	..	1.0	0.1	—	6.7	22	0.22	няроўнамерны
73	—	—	—	..	0.1	1.0	3.0	0.1	0.1	0.1	0.1	1.0	0.2	—	5.7	30	0.24	роўнамерны
—	—	—	—	..	..	8.0	..	3.0	2.0	2.0	2.0	..	..	—	17.0	21	—	"
—	—	—	—	..	..	..	3.0	..	4.0	..	..	..	1.0	—	8.0	31	—	"
—	0	—24	9	2.0	..	..	5.0	..	3.0	..	..	..	4.0	—	14.0	—	—	—
92	—	—	—	1.0	..	..	1.0	..	2.0	0.1	0.1	..	3.0	—	7.2	29	0.21	сумёты
69	—	—	—	..	0.2	1.0	2.0	1.0	1.0	..	..	1.0	1.0	—	7.2	30	0.26	—
71	2	—24	9	1.0	0.2	1.0	4.0	0.2	2.0	0.1	0.1	0.4	2.0	—	11.0	11	0.12	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

[6] мяцель (7); [7] туман (3); [8] туман (1, 3, 4, 5, 7, 8), мяцель (4); [9] мяцель (3); [10] мяцель (10); [15] туман (2, 3), мяцель (4); [16] мяцель (10).

Табліца вынікаў мэтэоролёгіч. назіраньняў за 1—10 сакавіка 1933г.

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Вецер: Пераважаючы: Напрамак	Вецер: Пераважаючы: Хуткасьць	Вецер: З максым. хуткасьцю: Напрамак	Вецер: З максым. хуткасьцю: Хуткасьць	Інсоляцыя ў %%	Сярэдняя воблачнасьць у 10-балавай сыстэме: Агульная	Сярэдняя воблачнасьць у 10-балавай сыстэме: Ніжняя	Сярэдні стан паверхнявага пласту глебы (на глыбіні 10—15 см)
I Паўночны (Вазёрны)	2	Дрыса	E	4	E	9	—	9	5	замерзл., заслан. сьнегам
	3	Полацак	E	2	E	4	—	5	5	„
	68	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	замерзл., заслан. сьнегам
	84	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	„
	7	Нова-Каралёва	SE	4	SE	9	47	5	5	„
II Пераходны (Вадападзельны)	8	Лепель	E	2	E	6	—	9	9	„
	15	Сянно	—	—	—	—	—	—	—	„
	75	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	„
	70	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	„
	13	Барысаў	E	2	NE	6	—	8	8	„
	16	Менск	S	4	SE	6	—	8	8	„
	93	Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	„
	23	Мар'іна-Горка	N	4	E	9	—	8	8	„
	25	Асіпавічы	SE	2	SE	6	—	10	9	„
	10	Ворша	S	2	S	4	—	8	5	„
	19	Горкі	SE	4	SE	12	—	8	5	„
III Цэнтральны (Раўнінны)	89	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—
	28	Слуцак	SE	4	SE	9	—	9	9	замерзл., заслан. сьнегам
	119	Ратміравічы	—	—	—	—	—	—	—	—
	30	Мар'іна-Сосны	E	4	E	12	—	8	8	замерзл., заслан. сьнегам
	21	Магілеў	SE	4	SE	9	—	8	5	„
	73	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	„
	27	Чэрыкаў	S	4	SE	9	—	9	8	„
	71	Касьцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	„
	31	Турск	S	2	SE	6	—	8	8	„
	32	Жлобін	NE	4	SE	6	—	10	9	„
IV Паўднёвы (Нізінны)	33	Жыткавічы	SE	2	SE	4	—	8	5	„
	37	Калінкавічы	SE	4	SE	6	—	8	5	„
	39	Лельчыцы	NE	4	E	6	—	9	9	„
	85	Чачэрск	—	—	—	—	—	—	—	„
	83	Барба	NE	4	SE	14	—	5	5	„
	38	Гомель	SE	4	SE	9	—	8	8	„
	35	Васілевічы	SE	4	SE	9	15	8	8	„
	40	Людвінава	E	4	SE	9	—	10	9	„
	242	Красілаўка	—	—	—	—	—	—	—	„

Абложыстыя ападкі ў нашай краіне паўтараюцца таксама 6-га і 7-га ў сувязі з утварэньнем цыклёнічнага цэнтру на паўторным фронце на нізавінах Дняпра.

Гэты цэнтр на працягу астатніх дзён дэкады хутка прасоўваецца ў паўднёва-заходнюю Сібір.

З сярэдзіны дэкады на паўночных частках Эўропы, іменна на поўначы Скандынавіі, адбываецца ўваходжаньне арктычных мас у тылу арктычна фронтальнага цыклёну, які рушыўся з Барэнцава мора на нізавіны Вобі. У наступны час наглядаецца моцна адзначаны працэс антыцыклёнагэнеза ў арктычным паветры; адначасна антыцыклён у контынэнтальна палярным паветры на поўдні эўропейскай тэрыторыі Саюзу руйнуецца.

Арктычнае паветра пачынае рушыцца на поўдзень. 8-га ліку яно распаўсюджваецца на тэрыторыю БССР.

Зьмена паветраных мас у нашай краіне адчуваецца ў значным пахаладаньні пры праясьненьні неба; начныя маразы ўзмацняюцца ў выніку начной радыяцыі, затое ўдзень адбываецца значнае праграваньне паветра сонцам.

Арктычнае паветра, маючы хуткі рух к поўдню, у апошні дзень аслабаняе абшары нашай краіны; замест апошняга з захаду ўваходзіць контынэнтальна полярнае паветра. Адначасна з гэтым з захаду набліжаецца фронтальны падзел паміж контынэнтальна полярным і марскім полярным паветрам. Гэты падзел праходзіць па ўсходняй Польшчы. Хваляваньне на гэтым фронце выклікае ў апошні дзень абложыстыя ападкі ў нашай краіне.

Л. Садоўскі.

Мэтэоролёгічная характарыстыка за 1—10 сакавіка 1933 г.

Тэмпэратура ў гэту дэкаду хісталася вельмі рэзка. У першы дзень яна вельмі нізкая: ад — 10° да — 18°, прычым значна ніжэй у цэнтральнай і паўднёвай частках БССР, чымся на поўначы. У другі дзень па ўсёй БССР, за выключэньнем усходу паўднёвай кліматычнай зоны, наглядалася значнае пацяпленьне, якое месцамі перавышала 10°. Т-ра падвышаецца к паўночнаму захаду. У далейшым т-ра некалькі зьніжаецца (на поўдні, наадварот, падвышаецца) і да 8-га чысла хістаецца каля — 6° і — 8°. 8-га наглядалася рэзкае зьніжэньне т-ры на 9—10°, у паўночнай зоне да — 20°, у пераходнай і цэнтральнай на паўночным усходзе да — 17°, а на паўднёвым захадзе да — 13° і ў паўднёвай зоне да — 14°. У апошнія дні наглядалася паступовае падвышэньне т-ры на 5—10°.

Сярэдняя дэкадная т-ра ніжэй нормальнай на 4—6°. Максымальная хісталася ад 0° да — 4°. Мінімальная—ад — 20° да — 30°; самая нізкая т-ра ў — 30° наглядалася ў Дрысе.

Ападкі разьмеркаваліся наступным чынам: галоўная іх маса выпала 6-га чысла. Месцамі, за выключэньнем гэтага дня, усю дэкаду зусім не наглядалася ападкаў; месцамі, за

выключэньнем паўночнай зоны, нязначныя ападкі нагляда- ліся 3, 4, 9 і 10. Сума ападкаў за дэкаду складала ў сярэднім 10 мм, што зьяўляецца нормальным для сакавіка.

Сьнегавы насьціл за гэту дэкаду павялічыўся ў паўночнай палове БССР, у паўднёвай-жа палове месцамі павялічыўся, а месцамі некалькі зьменшыўся. Сьнегавы насьціл амаль паўсюды залягае роўнамерна, толькі 4 станцыі адзначылі наяўнасьць сумётаў.

4-га і 6-га, а часам і ў іншыя дні адзначаны мяцеліцы.

Вятры пераважалі ва ўсходняй чвэрці гарызонту, у сярэднім слабыя: 2—4 м/сэк.

Воблачнасьць была вельмі рознастайная і месцамі дала толькі 50% агульнага пакрыцьця неба, месцамі ад 80% да 100%.

Н. Малішэўская.

Адказны рэдактар **М. Л. Лейвікаў**.

Менск. Друк. БАН. Заказ № 4344. Гарліт № 1263. Тыр. 1000 экз. 6 стар.